

Átjan prosent av føroyingum í sálarligum vandabólki

Fólkaheilsukanningin 2015 bendir á, at bæði líkamliga og sálarliga heilsustøðan hjá føroyingum er tengd at útbúgvingarstøðinum

Kanningin »Hvussu hevur tú tað« varð framd í 2015 av gamla Fólkaheilsuráðnum við Pál Weihe á odda, og nýggja Fólkaheilsuráðið hevur arbeitt víðari við teimum spennandi úrslitunum. Kanningin var tann fyrsta fólkaheilsukanningin í Føroyum í átta ár, og vórðu 5.000 spurnabløð send til tilvildarligar føroyingar um teirra heilsuviðurskipti, livivanar og um viðurskipti av týðningi fyri heilsuna hjá teimum.

Út frá svarunum frá føroyingum kundi Fólkaheilsuráðið gera ymiskar niðurstøður um heilsustøðuna hjá føroyingum, og var tað serliga ein niðurstøða, ið vakti ans.

Kanningin vísti nevnliga, at ein stórur partur av føroyingum eru í vandabólkinum fyri at fáa sálarligar trupulleikar.

Átjan prosent í vanda

Kanningin varð bygd á eitt háttalag við heitinum Perceived Stress Scale, har tey spurdu skuldu svara eini røð av spurningum. Háttalagið er ein viðurkendur háttur at máta sálarliga heilsustøðuna hjá fólki.

– Kanningin vísti, at umleið átjan prosent av føroyingum hava eina so ringa sálarliga heilsustøðu, at man metir, at tað kann vera vandamikið, greiðir Vár Honnudóttir frá, ið arbeiðir við verkætlanini.

Serliga var tað ein aldursbólkur, at trupulleikin var eyðsýndur.

– Av teimum átjan prosentunum, ið hava tað ringast, eru umleið 25 prosent av teimum

Vár Honnudóttir

millum 18 og 29 ár, ið er tann yngsti bólkurin í kanningini. So sambært kanningini eru tað tey yngstu, ið hava tað ringast í Føroyum, sigur Vár Honnudóttir.

Samanhangur

Eftir at úrslitini av Fólkaheilsukanningini vórðu

klár, hevur ráðið arbeitt víðari við tølunum fyri at varpa meira ljós á heilsustøðuna hjá føroyingum.

– Vit hugdu síðan at hvussu tað sær út við øllum øðrum, ið vit vita er ringt fyri heilsuna, so sum alkohol, sigarettir, mangul upp á røslu og

ringir kostvanar, greiðir Vár Honnudóttir frá. Víðari kanningarnar vístu, at tað er ein samanhangur millum sálarligu heilsustøðuna hjá føroyingum og nøkrum av hesum faktorunum.

– Kanningin vísti m.a., at tað er statistiskur samanhangur millum útbúgvingarstøðið og heilsustøðuna hjá føroyingum. Harumframt vísir hon, at jú verri ein roykir, verri matarvanar man hevur og minni ein rør seg, jú verri sálarliga heilsu hevur man, greiðir Vár Honnudóttir frá.

Kanna sosiala ójavnvág

Í lýtuni arbeiðir Vár Honnudóttir við at staðfesta, um tað eisini er nakar samanhangur millum sosialan ójavnvág og tey við ringa heilsustøðu.

– Í lýtuni kanni eg, um sosialur ójavnvág hevur ávirkan á heilsustøðuna. Tað geri eg m.a. við at býta fólkinu í kanningini í ymiskar bólkar eftir teirra útbúgvingarstøði. So kann síggjast, um tey eru somu fólk, ið eru illa fyri á øðrum parametrum, og um tað er nakar samanhangur millum útbúgvingarstøði og hvussu tú annars hevur tað, greiðir Vár Honnudóttir frá.

Harumframt er ætlanin at hyggja eftir sjúkrafráveru við vón um, at einaferð kunna bota um støðuna.

– Ætlanin er at kanna hvørji tey eru, ið hava høga sjúkrafráveru. Tað er nevnliga áhugavert, um tað er nakað, ið vit sum samfelag hava móguleika fyri at fyrbygja, sigur Vár Honnudóttir.